

Saksofon ja viiul kõlavad suurepäraselt ka põrgus

ITA SERMAN

Eile õhtul võis Estonia Teatri Talveaias näha lustlikku näiteseltskonda: esietendus "Igavene Orpheus" – Eesti Muusikaakadeemia ooperistuudio esituses ja Arne Miku lavastuses.

Orpheuse ja Eurydike armastuse lugu on elanud tõepoolest läbi aastasadade. On igati ajakohane ka praegu. Sedagi näitas laulutudengite südikus ja kaasaelamine.

Tänavu möödub 400 aastat ooperikunsti sünnist. 1597. aastal kanti Firenzes Jacopo Corsi palees karnevali ajal ette helilooja **Jacopo Peri** "La Daphne" **Ottavio Rinuccini** tekstile. Samade autorite "Euridice" on aga vanim meie päevini säilinud noodimaterjal.

Kreeka mütoloogia järgi oli Orpheus surelikest suurim muusik, kes laulu ja lüüramänguga võlus nii elus

kui eluta loodust. Pärast pulmi salvas mürkmadu surmavalt tema naist Eurydiket. Orpheus läks allmaailma, kus jumalad ta häält kuuldes heldisid ja Eurydike talle tagasi andsid. Orpheus ei täitnud aga jumalate ainsat tingimust ja vaatas kaasat enne, kui tagasi maa peale jõuti. Eurydike kadus taas pimedusse...

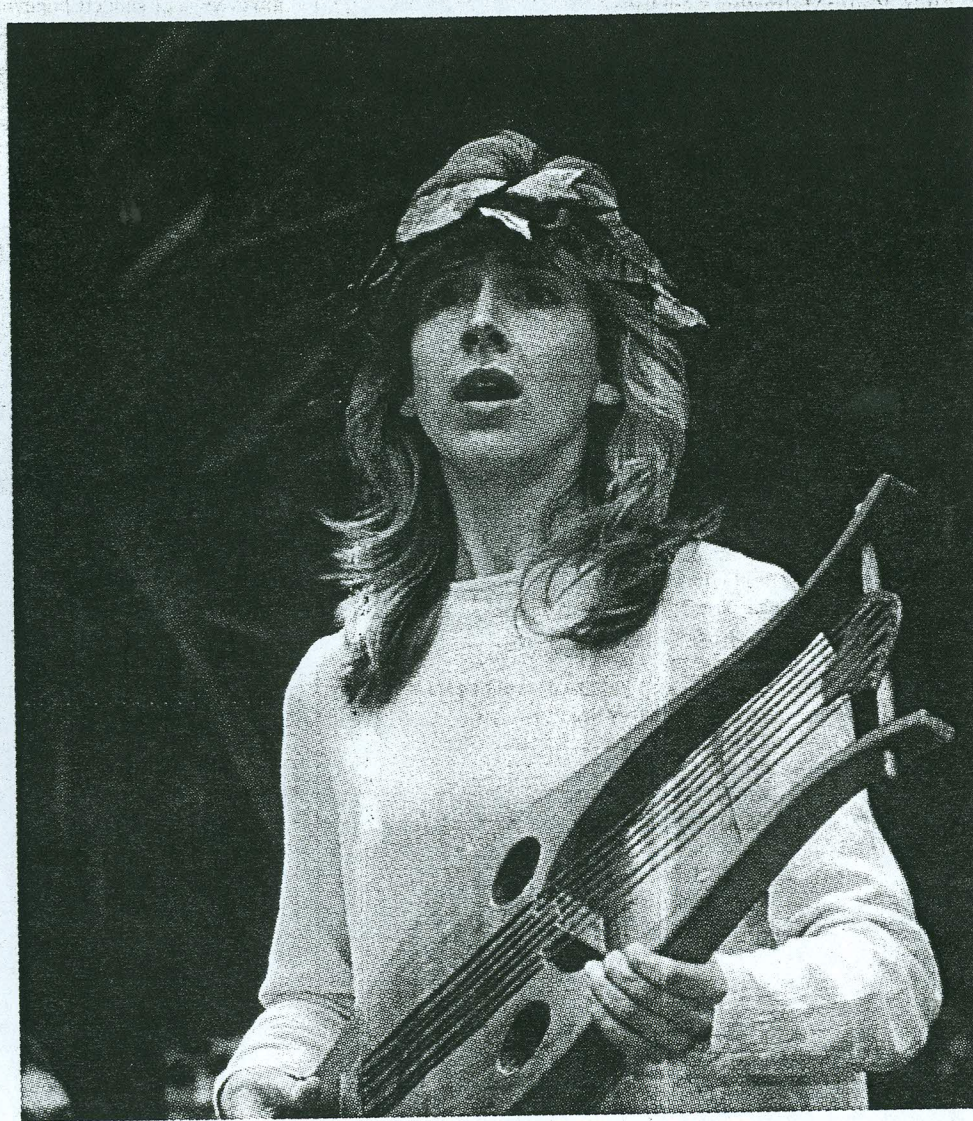
See kaunis ja kurb lugu on heliloojaid inspireerinud mitmeti: on sündinud väga erinevaid muusikateoseid (ainuüksi oopereid koguni 20!) väga erinevate lahendustega. Üks neist on niisiis ka "Igavene Orpheus", mille puhul tegu omamoodi montaažiga.

Lavastuse märksõnadeks võiksid olla mitmekesisus, hoogsus, vaimukus. Omamoodi meisterlikkuski. On ju üsna ootuspärane, et noored laval tavapärasest särtsakamalt tegutsevad. On aga üsna üllatav – ja meeldivalt! –, et

noored ka lauljaina erakordselt tublid on – kui veel arvestada, et enamik neist alles esimese ja teise kursuse tudengid ja suurem osa ooperilaval küllap esimest korda.

Montaaž on kokku seatud erinevate Orpheuse-teemaliste ooperite ja operettide katkenditest. Kusjuures mõnd stseeni võib kuulda näiteks ka kolmes eri variandis. Ja neljas – itaalia, prantsuse, saksa, eesti – keeles. Kui veel lisada napp, aga leidlik kujundus (**Liina Unt**) ja hea liikumine (**Mait Agu**), saab kokku midagi nooruslikult toredat ja teravmeelset.

Ja kui siis lõpuks kõlab ühelt poolt nukker viiul ja teisalt hüüab pretensioonikas-tuttavlikus rõivastuses daami huultel saksofon, ja kui läheb lahti suisa mõlluks kasvav *can-can*, siis – ühel hetkel ei saa enam arugi, kas oled nüüd tõepoolest põrgus või hoopis igapäevases elus eneses...

Nukker Orpheus.

Mati Hiisi foto

„Õhtu Cehit“ 19. II 1977